

Faktor-faktor yang Mempengaruhi Hasrat Keusahawanan di kalangan Pelajar Pengajian Tinggi

(Factors Influencing Entrepreneurial Intentions among Higher Education Students)

Mohd Azry Abdul Malik^{1*}, Mohamad Helmi Haqim Abdul Malik², Jasrul Nizam Ghazali³, Roslim Mohamad⁴, Amri Ab Rahman⁵, Omar Kairan⁶, Mohd Rahimie MD Noor⁷, Muhammad Firdaus Mustapha⁸

¹Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: azry056@uitm.edu.my

²Kolej Vokasional Sultan Ahmad Shah, 26800 Kuala Rompin, Pahang, Malaysia.

Email: g-67513590@moe-dl.edu.my

³Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: jasrul@uitm.edu.my

⁴Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: rosli027@uitm.edu.my

⁵Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: amri@uitm.edu.my

⁶Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: omarkr@uitm.edu.my

⁷Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: mohdr697@uitm.edu.my

⁸Kolej Pengkomputeran, Informatik dan Media, Universiti Teknologi MARA (UiTM), 18500 Machang, Kelantan, Malaysia.

Email: mdfirdaus@uitm.edu.my

ABSTRAK

CORRESPONDING

AUTHOR (*):

Mohd Azry Abdul Malik
(azry056@uitm.edu.my)

KATA KUNCI:

Hasrat Keusahawanan
Sumber Pembiayaan
Model Teladan
Pendidikan Keusahawanan

KEYWORDS:

Entrepreneurial Intentions
Funding Sources
Role Models

Bidang keusahawanan mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan bagi mereka yang bergelut dalam pencarian pekerjaan dan membantu menjana pendapatan tambahan kepada mereka yang mengalami gaji minimum yang rendah di Malaysia. Kajian ini mengenal pasti kesan sumber pembiayaan, model teladan dan pendidikan keusahawanan terhadap hasrat keusahawanan di kalangan pelajar Universiti Teknologi MARA (UiTM) Kampus Kota Bharu. Kajian ini juga mengenal pasti perbezaan purata yang signifikan dalam hasrat keusahawanan di kalangan pelajar berlainan jantina dan status penglibatan keluarga dalam perniagaan. Soal selidik diedarkan kepada 293 responden bagi tujuan pengumpulan data. Keputusan analisa regresi linear menunjukkan hanya terdapat dua pemboleh ubah mempengaruhi niat keusahawanan secara signifikan di

Entrepreneurship Education

CITATION:

Mohd Azry Abdul Malik et al. (2022). Faktor-faktor yang Mempengaruhi Hasrat Keusahawanan di kalangan Pelajar Pengajian Tinggi. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*, 7(9), e001720.
<https://doi.org/10.47405/mjssh.v7i9.1720>

kalangan pelajar iaitu model teladan dan pendidikan keusahawanan. Hasil kajian juga mendapati tidak terdapat perbezaan purata yang signifikan dalam hasrat keusahawanan di kalangan pelajar jantina berbeza tetapi terdapat perbezaan yang signifikan di kalangan penglibatan keluarga dalam perniagaan. Kajian ini diharap dapat memberikan gambaran kepada pihak pengurusan dan pembuat dasar untuk meningkatkan hasrat keusahawanan dikalangan pelajar bagi menangani masalah kebolehpasaran graduan.

ABSTRACT

Entrepreneurial could lead to creating more job opportunities for those who struggle in finding a job while helping to generate one's own income that is more than the minimum wage in Malaysia. This cross-sectional study investigates the effects of sources of funding, role models and entrepreneurship education on entrepreneurial intentions among students of Universiti Teknologi MARA (UiTM) Kampus Kota Bharu. The study also examine the significant mean difference in entrepreneurial intentions among gender and family involvement in business. A self-administered questionnaire has been distributed to 293 respondents for data collection purposes. The result of multiple linear regression shows that there are only two independent variables that affect the entrepreneurial intentions among students which are role models and entrepreneurship education. Result also found that there is no significant mean difference in entrepreneurial intentions among gender but there is among family involvement in business. It is hoped that this study can provide an overview to management and policy makers to increase the desire of entrepreneurs among students to address the problem of marketability of graduates.

Sumbangan/Keaslian: Kajian ini memberi gambaran kepada pihak pengurusan dan pembuat dasar untuk meningkatkan hasrat keusahawanan di kalangan pelajar bagi menangani masalah kebolehpasaran graduan.

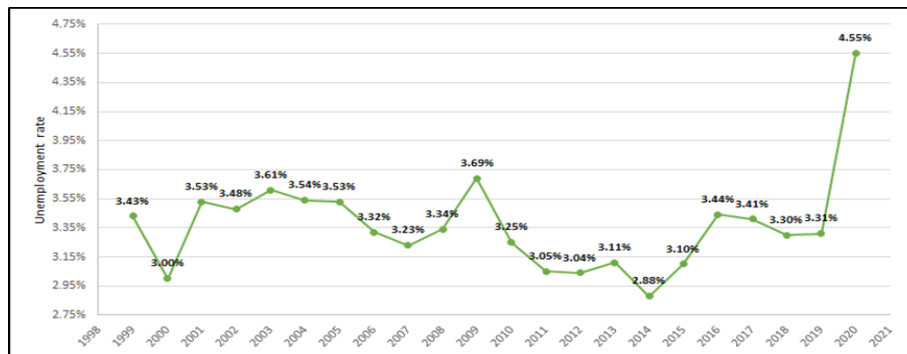
1. Pengenalan

Keusahawanan merupakan asas ekonomi kerana ia membolehkan individu mencari idea alternatif yang memberi sumbangan kepada kemajuan sosial dan ekonomi (Israr & Saleem, 2018). Keusahawanan mampu menyediakan peluang pekerjaan dan menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi (Hessels & Naudé, 2019). Negara membangun seperti Malaysia dengan isu kadar pengangguran yang tinggi harus menggalakkan pelajar menyertai keusahawanan dan melihatnya sebagai pilihan kerjaya (Ambad & Damit, 2016; Khan, 2016).

Rajah 1 menunjukkan bahawa kadar pengangguran terendah iaitu 2.88% pada tahun 2014 dan kadar ini meningkat selama beberapa tahun dan turun semula. Walau bagaimanapun, terdapat peningkatan yang jelas dari tahun 2019 hingga 2020 iaitu daripada 3.31% kepada 4.55%. Daripada laman web Portal Rasmi Jabatan Perangkaan

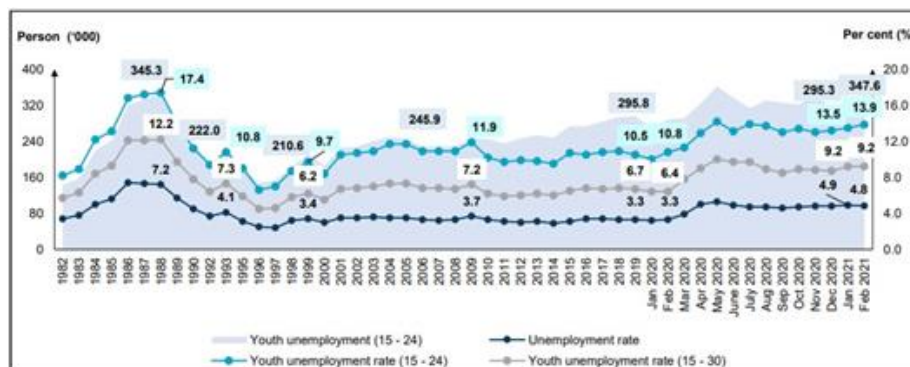
Malaysia, 4,722 individu telah kehilangan pekerjaan setakat 18 Disember 2020. Jumlah pengangguran meningkat dengan 145,466 orang manakala hanya terdapat 41,638 peluang pekerjaan mengikut Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO).

Rajah 1: Kadar pengangguran di Malaysia dari 1999-2020

Berdasarkan [Rajah 2](#), kadar pengangguran bagi golongan muda berumur 20 hingga 24 tahun meningkat sebanyak 0.4% kepada 13.9% pada Februari 2021. Berbanding bulan sebelumnya pada Januari, ia adalah 295.3 ribu orang. Golongan dewasa meningkat sebanyak 52.4 ribu kepada 347.6 ribu. Sementara itu, kadar pengangguran belia kekal pada 9.2%.

Rajah 2: Kadar pengangguran mengikut umur

Isu lain ialah gaji minimum di Malaysia. Jumlah terendah yang boleh dibayar oleh syarikat secara sah kepada pekerja mereka dikenali sebagai gaji minimum. Kerajaan Malaysia mengumumkan kenaikan efektif gaji minimum pada tahun 2016 di mana Semenanjung Malaysia mengalami kenaikan sebanyak RM1,000, manakala Malaysia Timur mengalami kenaikan sebanyak RM920 ([Abd Kadir et al., 2019](#)). Pendapatan graduan peringkat ijazah adalah antara RM2,001 dan RM2,500 ([Dzulkiify, 2021](#)). Menurut Dr Mohd Uzir Mahidin, Ketua Perangkaan Jabatan Perangkaan (DOS), graduan ijazah hanya memperoleh RM1,001 hingga RM1,500 pada 2020 ([Tumin, 2021](#)). Kesukaran mencari pekerjaan dengan gaji yang lumayan menyebabkan ramai orang termasuk pelajar pengajian tinggi lebih cenderung untuk melibatkan diri dalam aktiviti keusahawanan.

Keusahawanan dilihat sebagai satu cara untuk mencapai kejayaan kewangan. Ramai pelajar memilih keusahawanan sebagai pilihan kerjaya mereka berbanding pekerjaan biasa dan penglibatan keusahawanan ini terus meningkat setiap hari. Terdapat lebih bekalan graduan dan kekurangan jawatan berkemahiran tinggi, menyebabkan gaji

permulaan berkurangan sejak sedekad lalu. Kesukaran bagi graduan untuk mendapatkan pekerjaan sendiri dengan isu-isu yang berlaku ini menyebabkan ramai pelajar berhasrat menjadi usahawan kerana mereka boleh menjana pendapatan lebih tinggi dan mengurangkan kadar pengangguran di negara ini.

Walau bagaimanapun, kajian yang empirikal mengenai niat keusahawanan dalam kalangan pelajar pengajian tinggi khususnya di Malaysia masih tidak mencukupi dan tidak konsisten. Justeru, kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti faktor-faktor yang mempengaruhi hasrat keusahawanan di kalangan pelajar Universiti Teknologi MARA(UiTM) Kampus Kota Bharu. Kajian ini akan membantu pihak pentadbir dan pembuat asas untuk meningkatkan hasrat keusahawanan di kalangan pelajar untuk menangani isu kebolehpasaran siswazah. Memahami faktor signifikan yang mendorong hasrat keusahawanan pelajar adalah penting dalam menangani isu global ini.

2. Sorotan Literatur

2.1. Hasrat Keusahawanan

Tingkah laku yang disengajakan untuk memulakan perniagaan baharu apabila mereka menamatkan pengajian adalah dipanggil hasrat keusahawanan ([Adekiya & Ibrahim, 2016](#); [Ladd et al., 2019](#)). Hasrat keusahawanan ditakrifkan sebagai keadaan minda mengenai cita-cita, keinginan dan matlamat individu yang mempengaruhi keputusan mereka untuk menjadi usahawan ([Nathani & Dwivedi, 2019](#); [Ismail et al., 2018](#)). Individu yang mempunyai hasrat keusahawanan yang tinggi biasanya bersedia untuk menghadapi sebarang cabaran atau risiko ([Hassan & Rahman, 2020](#)). Hasrat keusahawanan yang menarik minat dan menggalakkan motivasi pelajar untuk melibatkan diri dalam aktiviti keusahawanan pada masa hadapan dipengaruhi pelbagai faktor ([Lim et al., 2017](#)). Beberapa kajian mengakui bahawa disebabkan oleh perbezaan dalam perspektif individu, budaya sosial, dan persekitaran, faktor yang mempengaruhi hasrat keusahawanan juga berbeza bagi setiap individu ([Koe et al., 2012](#); [Ozaralli & Rivenburgh, 2016](#); [Sharma & Madan, 2014](#)).

2.2. Sumber pembiayaan

Salah satu kesukaran untuk melangkah ke dalam bidang keusahawanan ialah memikirkan cara membiayai modal pertama ([Hassan et al., 2020](#)). Sebahagian daripada dana kerajaan yang disediakan untuk membantu usahawan muda di Malaysia ialah Tabung Usahawan Siswazah (TUS), Tabung Usahawan Muda (YEF), Pembiayaan TEKUN dan PROSPER Usahawan Muda (PUMA). Pelajar amat digalakkan untuk melibatkan diri dalam bidang keusahawanan dengan bantuan dana kerajaan bagi merealisasikan rancangan perniagaan mereka. Kebolehcapaian kepada dana permulaan akan memberi inspirasi kepada hasrat pelajar untuk meneruskan dan mengembangkan idea keusahawanan mereka dengan yakin ([Diana Rusu & Roman, 2020](#)).

Dalam menubuhkan perniagaan, generasi muda menghadapi lebih banyak cabaran berbanding generasi yang lebih veteran memandangkan kekurangan sumber dan pengalaman, termasuk kekurangan kewangan dan dana untuk melancarkan perusahaan baharu ([Eurofound, 2016](#)). Wujud perkaitan yang signifikan antara kekayaan keluarga dan keazaman untuk bekerja sendiri dari segi modal ([Simoes et al., 2013](#)). Lebih banyak dana menunjukkan lebih banyak sekuriti, yang menimbulkan kemungkinan menerima sumber kewangan yang mantap. Pendapatan keluarga dan modal sosial mempengaruhi

cara seseorang beralih daripada status pekerja kepada bekerja sendiri (Dunn & Holtz-Eakin, 2000). Pegangan kewangan peribadi individu hanya mempunyai sedikit kesan kuantitatif terhadap peralihan mereka kepada bekerja sendiri, manakala kekayaan ibu bapa mereka mempunyai kesan yang amat ketara. Kewangan memang memberi pengaruh kepada orang ramai sama ada mereka ingin memulakan perniagaan atau tidak. Seseorang tidak akan terfikir untuk memulakan perniagaan jika mereka tidak mempunyai dana yang mencukupi untuk menjalankan perniagaan mereka.

Usahawan memerlukan asas pembiayaan yang kukuh untuk memulakan operasi perniagaan (Pan et al., 2013). Sukar untuk memulakan perniagaan tanpa sokongan kewangan kerana pelajar pengajian tinggi tidak mempunyai pendapatan tetap. Mendapatkan pembiayaan untuk perniagaan adalah menjadi satu cabaran. Memandangkan ramai pelajar tidak mempunyai banyak simpanan, mereka perlu bergantung kepada keluarga mereka untuk mendapatkan sokongan, dan akibatnya, hasrat keusahawanan pelajar terhalang. Perusahaan kecil dan sederhana (PKS) adalah kritikal kepada pasaran global (Eriksson, 2017). Bagi menangani masalah ini, struktur kewangan kerajaan Malaysia menawarkan pembiayaan perniagaan untuk menyokong perusahaan kecil dan sederhana. Selain itu, mengembangkan perniagaan dengan dana akan mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan sambil membantu pertumbuhan ekonomi negara.

2.3. Model Teladan

Teladan yang baik memberi kesan sosial terhadap niat individu untuk menjadi usahawan (Liñán & Fayolle, 2015; Urbano, Toledano, & Ribeiro-Soriano, 2011). Model teladan ditakrifkan sebagai individu yang mempengaruhi pilihan atau gaya kerjaya usahawan (Hisrich, Peters, & Shepherd, 2005). Model teladan dalam keusahawanan ialah orang yang mempunyai pengalaman dan berjaya dalam perniagaan. Mereka mampu menyokong dan memotivasikan individu dalam keusahawanan. Kewujudan model teladan menggalakkan pelajar meneruskan niat keusahawanan kerana mereka menawarkan pengetahuan, maklumat, nasihat berkaitan perniagaan dan sokongan moral. seseorang lebih bermotivasi untuk berusaha menjadi usahawan apabila mereka mempunyai usahawan yang berjaya sebagai contoh untuk di ikuti (Bygrave, 2004; Love, Lim & Akehurst, 2006). Pendedahan model teladan keusahawanan mempunyai kesan yang signifikan dan positif terhadap hasrat, dan jantina menyederhanakan kesan (BarNir et al., 2011). Model teladan wanita mempunyai kesan yang lebih besar terhadap keberkesanan diri, yang seterusnya mempengaruhi hasrat keusahawanan.

Model teladan bukan sahaja memberi kesan positif kepada hasrat keusahawanan tetapi juga terhadap tingkah laku (Bosma, et al., 2012). Auken (2003) menyiasat model teladan keusahawanan mengenai keputusan untuk memulakan perniagaan, penyelidikan membandingkan pengaruh model peranan pemilik perniagaan dan model peranan bukan pemilik perniagaan terhadap pilihan kerjaya seseorang. Keputusan menunjukkan bahawa model teladan pemilik perniagaan mempengaruhi responden pada tahap yang lebih besar daripada model teladan bukan ahli perniagaan. Kajian juga mendapati bahawa aktiviti model teladan yang melibatkan responden secara aktif adalah lebih berpengaruh daripada aktiviti di mana responden dikecualikan.

2.4. Pendidikan keusahawanan

Sumber pendidikan keusahawanan dan penciptaan kursus keusahawanan boleh meningkatkan persepsi pelajar pengajian tinggi dan mempengaruhi hasrat keusahawanan mereka (Hou et al., 2019). Pendidikan keusahawanan adalah cara yang cekap untuk menggalakkan hasrat dan tingkah laku keusahawanan dalam kalangan pelajar pengajian tinggi (Baidi & Suyatno, 2018). Program pendidikan keusahawanan meningkatkan kepuasan kerja dan status kehidupan (Din et al., 2016). Latihan dan pendidikan keusahawanan mempunyai kesan yang baik terhadap niat keusahawanan, walaupun pada tahap kepentingan yang lebih rendah (Fragoso et al., 2020).

2.5. Faktor Demografi

Jantina adalah salah satu faktor yang memberi kesan positif kepada hasrat keusahawanan pelajar. Daripada hasil kajian yang dijalankan oleh Fragoso et al. (2020) dengan sampel melibatkan 600 pelajar universiti, secara purata, lelaki mempunyai hasrat keusahawanan yang lebih tinggi daripada wanita. Wanita didapati mempunyai sikap keusahawanan, kawalan tingkah laku, dan norma subjektif yang lebih rendah berbanding lelaki (Haus et al., 2013). Namun, dalam kajian Mustapha dan Selvaraju (2015) menunjukkan bahawa jantina pelajar Malaysia bukanlah faktor yang signifikan dalam hubungannya dengan hasrat pelajar untuk menjadi usahawan. Mengikut dapatan analisis ujian-T bebas, hubungan antara jantina dan semua pemboleh ubah tidak bersandar adalah tidak signifikan. Hasil kajian juga menunjukkan ciri peribadi, keluarga, kurikulum dan kandungan keusahawanan serta peranan universiti adalah signifikan dalam mempengaruhi hasrat keusahawanan pelajar.

Kebanyakan pelajar yang mempunyai kecenderungan tinggi untuk memulakan perniagaan sendiri datang daripada latar belakang keluarga yang berorientasikan usahawan. Keluarga yang berlatar belakang perniagaan merujuk kepada ahli keluarga yang terlibat dalam sektor keusahawanan (Bae et al., 2014). Membesar dalam keluarga yang menjalankan perniagaan, menawarkan persekitaran yang bermotivasi dan menyokong aktiviti keusahawanan. Keluarga yang mempunyai latar belakang perniagaan sering menggalakkan dan menyokong saudara mereka untuk melibatkan diri dalam aktiviti keusahawanan, dan mereka diandaikan mempunyai peluang yang lebih besar untuk memulakan perniagaan sendiri pada masa hadapan (Van Auken et al., 2006). Latar belakang perniagaan keluarga dan hasrat pelajar untuk memulakan perniagaan baru mempunyai korelasi yang signifikan (Hadjimanolis & Poutziouris, 2011).

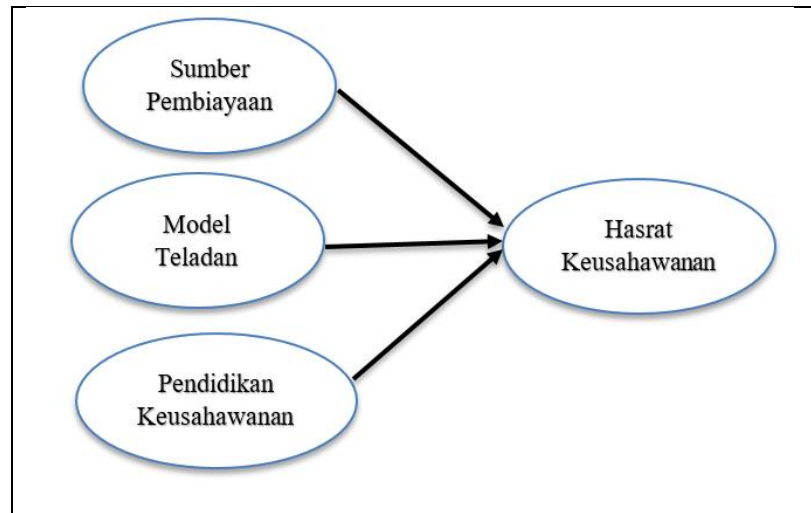
Data daripada 851 pelajar universiti menunjukkan pelajar lebih cenderung untuk menjadi usahawan sekiranya ibu bapa mereka seorang usahawan berbanding ibu bapa mereka penjawat awam kerana pengalaman profesional ibu bapa mereka mempengaruhi niat keusahawanan pelajar (Pablo-Lerchundi et al., 2015). Kajian tersebut juga merumuskan bahawa pekerjaan ibu bapa mempengaruhi pemilihan kerjaya profesional anak-anak. Hasil tinjauan GUESS juga menunjukkan bahawa hasrat keusahawanan pelajar datang daripada pendedahan usahawan dalam keluarga (Laspita et al., 2012). Berdasarkan analisis, niat keusahawanan berkorelasi positif dengan aktiviti keusahawanan ibu bapa ($r = .153$, $p < .001$) dan datuk dan nenek ($r = .073$, $p < .001$).

3. Metod Kajian

3.1. Reka Bentuk Kajian

Kajian ini menggunakan reka bentuk penyelidikan secara keratan rentas. Pemboleh ubah bersandar adalah hasrat keusahawanan, sementara pemboleh ubah tidak bersandar adalah dimensi sumber pembiayaan, model teladan, dan pendidikan keusahawanan di universiti (rujuk [Rajah 3](#)).

Rajah 3: Kerangka Teori

3.2. Sasaran Populasi dan Sampel

Populasi kajian terdiri daripada 1221 pelajar sarjana sepenuh masa sesi Oktober 2021-Februari 2022 dari UiTM Kampus Kota Bharu, Kelantan. Pelajar adalah dari semester dan program yang berbeza. Sebanyak 293 sampel dipilih daripada enam program berbeza menggunakan teknik pensampelan berstrata kerana populasi kajian ini bersifat heterogen dan merangkumi pelbagai subkumpulan.

3.3. Instrumen Penyelidikan

Soal selidik mengandungi tiga bahagian. Bahagian A mengandungi enam item bagi profil demografi responden seperti jantina, umur, fakulti, kod program, semester dan penglibatan keluarga dalam perniagaan. Bahagian B menampilkan instrumen tentang hasrat keusahawanan pelajar yang mengandungi lima soalan yang bertujuan untuk menilai hasrat keusahawanan pelajar untuk memulakan perniagaan baharu pada masa hadapan. Faktor-faktor yang mempengaruhi hasrat responden untuk menjadi usahawan dikumpulkan dalam Bahagian C. Faktor-faktor yang disertakan ialah sumber pembiayaan, teladan dan pendidikan keusahawanan iaitu sebanyak 18 item. Skala yang digunakan untuk semua instrumen dalam bahagian B dan C ialah skala Likert lima peringkat dengan nilai antara 1 "Sangat tidak setuju" hingga 5 "Sangat setuju". [Jadual 1](#) menunjukkan sumber bagi setiap pemboleh ubah soal selidik yang digunakan dalam kajian ini.

Jadual 1: Sumber instrumen

Pembolehubah	Bilangan Item	Sumber
Niat Keusahawanan	5	Linan & Chen (2009)
Sumber Pembiayaan	6	Eriksson (2017)
Model peranan	6	Auken (2003)
Pendidikan Keusahawanan	6	Keat, Selvarajah & Meyer (2011)

3.4. Analisis data

Kajian ini menggunakan analisa *Multiple Linear Regression* (MLR) bagi mengenal pasti kesan sumber pembiayaan, model teladan dan pendidikan keusahawanan terhadap hasrat keusahawanan pelajar. *Independent t-test* digunakan untuk memeriksa sama ada terdapat perbezaan dalam tahap hasrat keusahawanan pelajar di kalangan jantina dan status penglibatan keluarga pelajar yang berbeza dalam perniagaan.

4. Hasil Kajian

4.1. Ujian Pilot

Kajian rintis ini melibatkan sampel seramai 15 orang pelajar yang dipilih secara rawak daripada pelajar CS241 semester 6 di UiTM Kampus Kota Bharu. Alpha Cronbach digunakan untuk menganalisis kesahan soal selidik. Dalam [Jadual 2](#), Cronbach adalah melebihi nilai 0.7 yang menunjukkan bahawa semua item soal selidik adalah sahih.

Jadual 2: Ujian Kebolehpercayaan Kajian Rintis

Pemboleh ubah	Cronbach's alpha	Bil. item
Sumber Pembiayaan (IV1)	0.862	5
Role Model (IV2)	0.897	6
Pendidikan Keusahawanan (IV3)	0.936	6
Niat Keusahawanan (DV)	0.925	6

4.2. Analisa Deskriptif

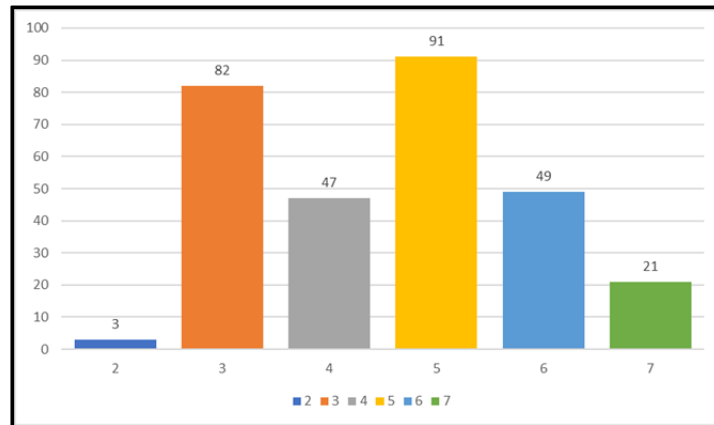
[Jadual 3](#) menunjukkan bahawa 63.50 % daripada responden adalah pelajar perempuan manakala selebihnya 36.50% adalah pelajar lelaki. Majoriti pelajar berumur antara 21 hingga 23 tahun iaitu 89.4% daripada jumlah responden. Peratusan tertinggi responden adalah daripada Fakulti Perniagaan dan Pengurusan iaitu seramai 216 orang pelajar. Bakinya adalah daripada Fakulti Komputer dan Sains Matematik dengan 26.30% daripada jumlah responden.

Jadual 3: Informasi Demografi

Demografi	Kekerapan	Peratusan (%)
Jantina		
Wanita	186	63.5
Lelaki	107	36.5

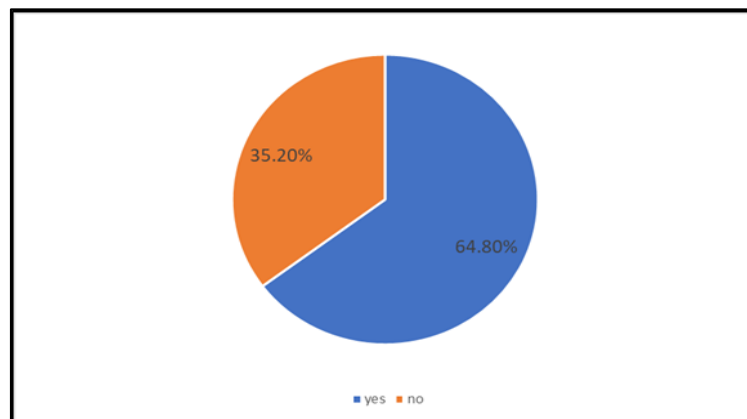
Umur		
18 - 20 tahun	9	3.1
21 - 23 tahun	262	89.4
24 tahun dan ke atas	22	7.5
Fakulti		
Peniagaan dan Pengurusan	216	73.70%
Matematik dan Komputer Sains	77	26.30 %

Rajah 4 Bilangan Pelajar Mengikut Semester

Rajah 4 menunjukkan majoriti responden seramai 91 orang pelajar adalah daripada pelajar semester 5. Semester 3 (28%) mempunyai bilangan pelajar kedua tertinggi daripada keseluruhan responden. Rajah 5 pula menunjukkan bahawa 64.8% responden mempunyai ahli keluarga yang terlibat dalam perniagaan dan atau 35.2% responden tidak mempunyai ahli keluarga yang terlibat dalam perniagaan.

Rajah 5: Status keluarga terlibat dengan perniagaan

4.3. Analisis Kolerasi

Jadual 4 menunjukkan bahawa semua pemboleh ubah tidak bersandar (sumber pembiayaan, model teladan, pendidikan keusahawanan) adalah signifikan secara statistik dengan hasrat keusahawanan (nilai-p < 0.05). Pekali korelasi Pearson untuk sumber pembiayaan dan niat keusahawanan ialah 0.169. Ia menunjukkan bahawa terdapat hubungan positif yang lemah antara sumber pembiayaan dan hasrat keusahawanan. Terdapat hubungan positif yang sederhana antara model peranan dan

hasrat keusahawanan ($r=0.461$). Akhir sekali, terdapat hubungan positif yang sederhana antara pendidikan keusahawanan dengan hasrat keusahawanan dengan nilai $r=0.339$.

Jadual 4: Ringkasan Analisis Pekali Korelasi Pearson

Pemboleh ubah		Sumber Pembiayaan (IV1)	Role Model (IV2)	Pendidikan Keusahawanan (IV3)
Niat	Pearson	0.169	0.461	0.339
Keusahawanan	P-value	0.004	0.000	0.000

4.4. Analisis Varians (ANOVA)

Berdasarkan [Jadual 5](#), nilai F ialah 27.947 (nilai- $p < 0.05$) menunjukkan model regresi keseluruhan adalah signifikan dalam menjelaskan variasi dalam hasrat keusahawanan. Ini bermakna semua pemboleh ubah bebas (sumber pembiayaan, model peranan dan pendidikan keusahawanan) boleh digunakan untuk meramalkan hasrat keusahawanan pelajar.

Jadual 5: Analisis Varians (ANOVA)

F	P-value
27.947	0.000

4.5. Goodness of Model Fit

Menurut [Jadual 6](#), *R Square* yang diselaraskan untuk model ini ialah 0.224. Ini menunjukkan bahawa 22.4% daripada variasi hasrat keusahawanan boleh dijelaskan oleh semua pemboleh ubah bebas (sumber pembiayaan, model teladan dan pendidikan keusahawanan).

Jadual 6: Ringkasan Model

R Square
0.224

4.6. Pekali Regresi

[Jadual 7](#) menunjukkan sumber pembiayaan tidak signifikan dengan hasrat keusahawanan, dan pemboleh ubah tersebut telah dialih keluar dengan menggunakan kaedah pemilihan secara berperingkat. Model teladan (IV2) dan Pendidikan Keusahawanan (IV3) merupakan pemboleh ubah yang signifikan dalam mempengaruhi hasrat keusahawanan di kalangan pelajar pengajian tinggi. pekali ($b_1 = 0.47$) menunjukkan bahawa setiap satu unit purata dalam model teladan meningkat, purata hasrat keusahawanan pelajar juga meningkat sebanyak 0.47. Manakala, setiap satu unit purata penglibatan dalam pendidikan keusahawanan ($b_2 = 0.16$), hasrat keusahawanan pelajar juga akan meningkat sebanyak 0.16.

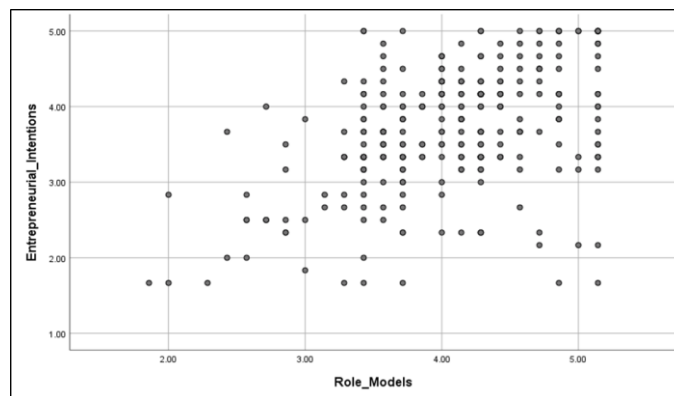
Jadual 7: Pekali Regresi menggunakan Kaedah Pemilihan Stepwise

Variables	B	P-value	95% Confidence Interval for B	
			Lower Bound	Upper Bound
(Constant)	1.092	0.001	0.478	1.705
Model Teladan (IV2)	0.470	0.000	0.325	0.615
Pendidikan Keusahawanan (IV3)	0.160	0.045	0.003	0.316

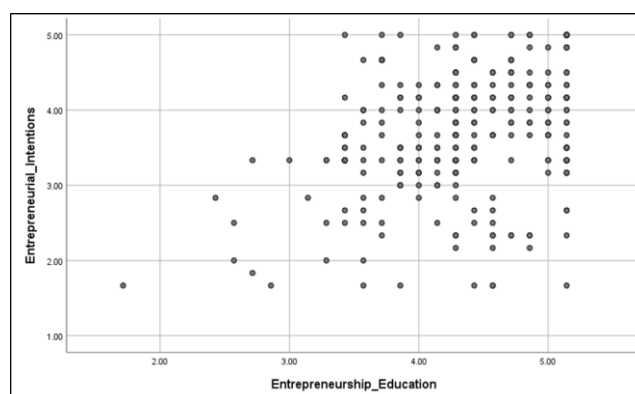
4.7. Semakan Model Adequacy

Plot serakan dalam [Rajah 6](#) dan [Rajah 7](#) menunjukkan garisan menaik antara hasrat keusahawanan dan pemboleh ubah tidak bersandar (model teladan dan pendidikan keusahawanan). Ini menunjukkan bahawa terdapat hubungan langsung dan positif antara hasrat keusahawanan dengan dua pemboleh ubah tidak bersandar. Oleh itu, andaian lineariti dipenuhi.

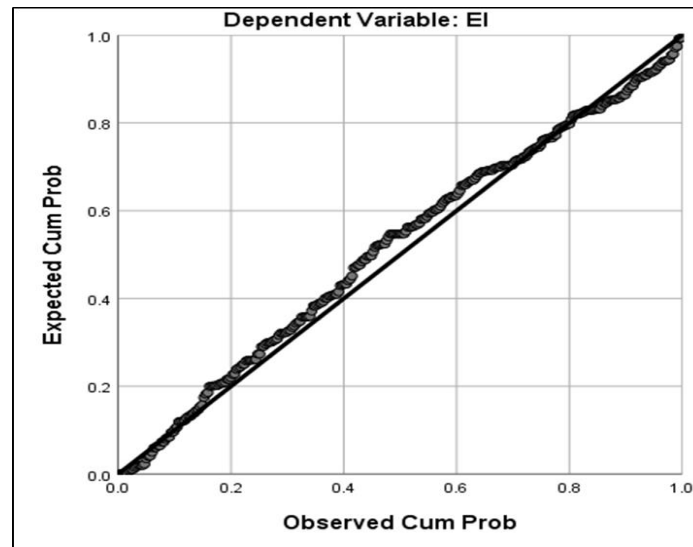
Rajah 6: Taburan hasrat dan model teladan keusahawanan

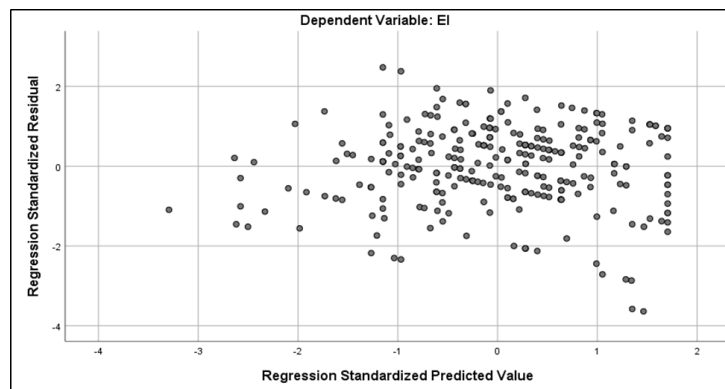
Rajah 7: Petak taburan hasrat keusahawanan dan pendidikan keusahawanan

Rajah 8: Plot P-P Biasa Regresi Sisa Piawai

Rajah 9: Plot P-P bagi Residual and Predicted Value

Berdasarkan [Rajah 8](#), hampir semua titik plot terletak pada garis lurus membentuk corak hampir linear yang menunjukkan bahawa andaian taburan normal dipenuhi. Manakala, [Rajah 9](#) menunjukkan plot serakan baki terhadap nilai ramalan menunjukkan bahawa tidak ada corak yang jelas kerana plot-plot bertaburan secara rawak. Oleh itu, istilah ralat mempunyai varians yang tetap.

4.8 Andaian Multikolineariti

[Jadual 8](#) memaparkan nilai toleransi dan varians inflasi anggaran parameter masing-masing lebih besar daripada 0.1 dan kurang daripada 10, ia menunjukkan bahawa tidak terdapat multikolineariti antara semua pemboleh ubah bebas.

Jadual 8: Ringkasan Statistik Kolineariti

Variable	Tolerance	VIF
Model Teladan (IV2)	0.702	1.424
Pendidikan Keusahawanan (IV3)	0.702	1.424

4.9. Independent T-test

4.9.1. Keputusan Ujian-T mengenai Jantina dan Hasrat Keusahawanan

Daripada [Jadual 9](#), nilai keertian Ujian Levene untuk Kesamaan Varians adalah lebih daripada nilai p 0.05 iaitu 0.637 menunjukkan bahawa varians diandaikan sama. Untuk menentukan perbezaan yang ketara, nilai p dalam [Jadual 9](#) ujian-t Kesamaan purata diperhatikan. Daripada [Jadual 9](#), nilai yang dijana ialah 0.986 iaitu lebih daripada nilai p 0.05. Oleh itu, tidak terdapat perbezaan purata yang signifikan dalam hasrat keusahawanan dalam kalangan jantina.

Jadual 9: Ujian-T untuk Kesamaan Min

Levene's Test	F	P-value	Equality of variances	t	P-value	Mean Difference
Equal variances Assumed	0.224	0.637	Equal variances assumed	0.017	0.986	0.00167
			Equal variances not assumed	0.017	0.987	0.00167

4.9.2. Keputusan Ujian-T Penglibatan Keluarga dan Hasrat Keusahawanan

Daripada [Jadual 10](#), nilai keertian *Ujian Levene* untuk Kesamaan Varians menunjukkan bahawa varians diandaikan sama. Nilai- p menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan antara penglibatan keluarga dalam perniagaan dan hasrat keusahawanan. Perbezaan purata antara ahli keluarga yang terlibat dalam perniagaan dan tidak terlibat ialah 0.26674.

Jadual 10: Ujian-T untuk Kesamaan Min

Levene's Test	F	Nilai-P	Kesamaan Varians	t	Nilai-P	Beza Purata
Varians sama Diandaikan	0.579	0.448	Varians sama Diandaikan	2.758	0.006	0.26674
			Varians sama tidak Diandaikan	2.791	0.006	0.26674

5. Kesimpulan

Mengikut keputusan yang diperoleh daripada analisis korelasi Pearson, terdapat cukup bukti untuk menyatakan bahawa semua pemboleh ubah tidak bersandar (sumber pembiayaan, model teladan dan pendidikan keusahawanan) dan hasrat keusahawanan adalah signifikan secara statistik. Hasil daripada MLR mendedahkan bahawa hanya

model teladan dan pendidikan keusahawanan adalah signifikan secara statistik kepada mempengaruhi hasrat keusahawanan pelajar . Dapatan ini selaras dengan (BarNir et al., 2011; Bosma et al., 2012). Kajian terdahulu daripada (Hou et al., 2019; Baidi & Suyatno, 2018; Fragoso et al., 2020) juga selari dengan penyelidikan ini memandangkan pendidikan keusahawanan dan niat keusahawanan adalah signifikan secara statistik. Walau bagaimanapun, sumber pembiayaan dan hasrat keusahawanan pelajar tidak signifikan secara statistik. Justeru, kajian ini bertentangan dengan (Simoes et al., 2013; Pan et al., 2013; Diana Rusu & Roman, 2020). Keputusan ujian-t bebas menunjukkan tidak terdapat perbezaan purata yang signifikan dalam hasrat keusahawanan dalam kalangan jantina berbeza. Hasil ini tidak konsisten dengan (Fragoso et al., 2020; Haus et al., 2013) yang menyatakan pelajar lelaki mempunyai hasrat keusahawanan yang lebih tinggi berbanding pelajar perempuan. Walau bagaimanapun, terdapat perbezaan yang ketara antara penglibatan keluarga dalam perniagaan dan niat keusahawanan. Ia selaras dengan (Hadjimanolis, Panikkos, & Poutziouris, 2011; Pablo-Lerchundi et al., 2015; Laspita et al., 2012) yang menyatakan latar belakang perniagaan keluarga dan hasrat keusahawanan pelajar untuk menubuhkan perniagaan mereka sendiri adalah signifikan secara statistik.

Keusahawanan boleh dibangunkan dengan menumpukan kepada strategi untuk meningkatkan hasrat keusahawanan bukan sahaja dalam kalangan pelajar UiTM Kampus Kota Bharu, tetapi juga kepada semua pelajar di universiti awam dan swasta seperti menyediakan kursus keusahawanan dan menambah latihan kerja ke dalam kurikulum kursus. Ini akan memberikan pelajar pengalaman praktikal dan mendidik mereka dengan ilmu keusahawanan. Kajian masa depan dengan pemahaman mendalam tentang isu ini adalah kritikal kerana keusahawanan memainkan peranan penting dalam persekitaran sosioekonomi dunia yang cepat berubah, dan usahawan memainkan peranan penting dalam menggalakkan pembangunan negara dengan membantu mengurangkan kadar pengangguran.

Kelulusan Etika dan Persetujuan untuk Menyertai Kajian (*Ethics Approval and Consent to Participate*)

Para penyelidik menggunakan garis panduan etika penyelidikan yang disediakan oleh Jawatankuasa Etika Penyelidikan Universiti Kebangsaan Malaysia (RECUKM). Semua prosedur yang dilakukan dalam kajian ini yang melibatkan subjek manusia telah dijalankan mengikut piawaian etika jawatankuasa penyelidikan institusi. Kebenaran dan persetujuan mengikuti kajian turut diperoleh daripada semua peserta kajian.

Penghargaan (*Acknowledgement*)

Terima kasih kepada responden yang telah memberikan kerjasama dalam menjayakan kajian ini.

Kewangan (*Funding*)

Kajian dan penerbitan ini tidak menerima sebarang tajaan atau bantuan kewangan

Konflik Kepentingan (*Conflict of Interests*)

Penulis tidak mempunyai konflik kepentingan

Rujukan

- Abd Kadir, Hussin, A., & Hashim, H. (2019). Minimum Wages: Helping or Hurting Producers?. In *Proceedings of the Regional Conference on Science, Technology and Social Sciences (RCSTSS 2016)* (pp. 115-122). Springer, Singapore.. <https://doi.org/10.1007/978-981-13-0203-9>
- Adekiya, A. A., & Ibrahim, F. (2016). Entrepreneurship intention among students. The antecedent role of culture and entrepreneurship training and development. *The international journal of management education*, 14(2), 116-132. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2016.03.001>
- Ambad, S. N. A., & Damit, D. H. D. A. (2016). Determinants of Entrepreneurial Intention Among Undergraduate Students in Malaysia. *Procedia Economics and Finance*, 37(16), 108–114. [https://doi.org/10.1016/s2212-5671\(16\)30100-9](https://doi.org/10.1016/s2212-5671(16)30100-9).
- Bae, T. J., Qian, S., Miao, C., & Fiet, J. O. (2014). The relationship between entrepreneurship education and entrepreneurial intentions: A meta-analytic review. *Entrepreneurship theory and practice*, 38(2), 217-254. <https://doi.org/10.1111/etap.12095>
- Baidi & Suyatno. (2018). Effect of entrepreneurship education, self-efficacy and need for achievement toward students' entrepreneurship intention: Case study in FEBI, Iain Surakarta, Indonesia. *Journal of Entrepreneurship Education*, 21(2).
- BarNir, A., Watson, W. E., & Hutchins, H. M. (2011). Mediation and moderated mediation in the relationship among role models, self-efficacy, entrepreneurial career intention, and gender. *Journal of Applied Social Psychology*, 41(2), 270–297. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.2010.00713.x>.
- Bosma, N., Hessels, J., Schutjens, V., van Praag, M., & Verheul, I. (2012). Entrepreneurship and role models. *Journal of Economic Psychology*, 3(2), 410–424. <https://doi.org/10.1016/j.joep.2011.03.004>
- Bygrave, W. D. Z., A., Ed. (2004). *The portable MBA in entrepreneurship. The entrepreneurial process*. New Jersey, John Wiley & Sons, Inc.
- Diana Rusu, V., & Roman, A. (2020). Assessing the Role of Access to Finance for Young Potential Entrepreneurs: The Case of Romania. *KnE Social Sciences*, 2019, 301–324. <https://doi.org/10.18502/kss.v4i1.5996>.
- Din, B. H., Anuar, A. R., & Usman, M.(2016). The Effectiveness of the Entrepreneurship Education Program in Upgrading Entrepreneurial Skills among Public University Students *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 224, 117–123. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2016.05.413>.
- Dunn, T., & Holtz-Eakin, D. (2000). Financial capital, human capital, and the transition to self-employment: Evidence from intergenerational links. *Journal of Labor Economics*, 18(2), 282–305. <https://doi.org/10.1086/209959>
- Dzulkiify, D., (2021, April1). Report: Fresh grad salaries fell to minimum wage level in 2020.MalayMail. <https://www.malaymail.com/news/malaysia/2021/04/01/report-fresh-grad-salaries-fell-to-minimum-wage-level-in-2020-says-statsde/1962896>
- Eriksson, A. (2017). Government Financing of SMEs: A case study of the Swedish business development check for internationalization. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-137106>
- Eurofound. (2016). *Start-up support for young people in the EU: From implementation to evaluation* (Issue May). <https://doi.org/10.2806/075998>
- Fragoso, R., Rocha-Junior, W., & Xavier, A. (2020). Determinant factors of entrepreneurial intention among university students in Brazil and Portugal.

- Journal of Small Business and Entrepreneurship, 32(1), 33–57. <https://doi.org/10.1080/08276331.2018.1551459>.
- Hadjimanolis, A., & Poutziouris, P.Z. (2011). Family business background, perceptions of barriers, and entrepreneurial intentions in Cyprus. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 3, 168–182. <https://doi.org/10.1504/ijev.2011.039339>
- Hassan, H., Sade, A. B., & Rahman, M. S. (2020). Shaping entrepreneurial intention among youngsters in Malaysia. *Journal of Humanities and Applied Social Sciences*, 2(3), 235–251. <https://doi.org/10.1108/jhass-02-2020-0029>
- Haus, I., Steinmetz, H., Isidor, R., & Kabst, R. (2013). Gender effects on entrepreneurial intention: a meta-analytical structural equation model. *International Journal of Gender and Entrepreneurship*. <https://doi.org/10.1108/17566261311328828>
- Hessels, J., & Naudé, W. (2019). The intersection of the fields of entrepreneurship and development economics: A review towards a new view. *Journal of Economic Surveys*, 33(2), 389–403. <https://doi.org/10.1111/joes.2019.33.issue-2>.
- Hisrich, R. D., Peters, M. P., & Shepherd, D. A. (2005). Entrepreneurship: A Process Perspective. 6. *Edisi ke-6*.
- Hou, F., Su, Y., Lu, M., & Qi, M. (2019). Model of the entrepreneurial intention of university students in the Pearl River Delta of China. *Frontiers in Psychology*, 10(APR). <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00916>
- Ismail, M., Ibrahim, A. F., Yaacob, M. R., Ibrahim, A. H., Zakaria, M. N., Razak, R. C., Yusoff, M.N.K., Guan, T.T., & Kamaruddin, A. N. (2018). Determine entrepreneurial characteristics using mobile android gamer freezer. *International Journal of Interactive Mobile Technologies*, 12(1), 141–150. <https://doi.org/10.3991/ijim.v12i1.7790>
- Israr, M., & Saleem, M. (2018). Entrepreneurial intentions among university students in Italy. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 8(1). <https://doi.org/10.1186/s40497-018-0107-5>.
- Keat, O. Y., Selvarajah, C., & Meyer, D. (2011). Inclination towards entrepreneurship among university students: An empirical study of Malaysian university students. *International Journal of Business and Social Science*, 2(July 2015), 206–220. <https://doi.org/10.1016/j.egypro.2012.02.331>.
- Khan, S. jan mohd. (2016). Performance among Youth Entrepreneur in Malaysia Micro SMEs. *European Proceedings of Social & amp; Behavioural Sciences*. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2016.08.88>
- Koe, W.-L., Sa'ari, J. R., Majid, I. A., & Ismail, K. (2012). Determinants of entrepreneurial intention among millennial generation. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 40, 197–208. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.03.181>.
- Ladd, T., Hind, P., & Lawrence, J. (2019). Entrepreneurial orientation, Waynesian self-efficacy for searching and marshaling, and intention across gender and region of origin. *Journal of Small Business & Entrepreneurship*, 31(5), 391–411. <https://doi.org/10.1080/08276331.2018.1459016>
- Laspita, S., Breugst, N., Heblich, S., & Patzelt, H. (2012). Intergenerational transmission of entrepreneurial intentions. *Journal of Business Venturing*, 27(4), 414–435. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2011.11.006>
- Lim, F. W., Mohd Yusuf, B. N., & Suanda, J. (2017). A Study on Factors Affecting Entrepreneurial Intentions Among Students in Higher Education Institutions in Northern Regions of Malaysia. *International Journal of Information Technology and Business Management*, 58(1), 80–100. <https://www.researchgate.net/publication/322694948>

- Liñán, F., & Chen, Y. W. (2009). Development and cross-cultural application of a specific instrument to measure entrepreneurial intentions. *Entrepreneurship theory and practice*, 33(3), 593-617. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6520.2009.00318.x>
- Liñán, F., & Fayolle, A. (2015). A systematic literature review on entrepreneurial intentions: Citation, thematic analyses, and research agenda. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 11(4), 907-933. <https://doi.org/10.1007/s11365-015-0356-5>.
- Love, N. F., L. Lim & G. Akehurst. (2006). Guest editorial: Female and ethnic minority entrepreneurship. *Entrepreneurship Management Journal* 2: 429-439. <https://doi.org/10.1007/s11365-006-0007-y>
- Mustapha, M., & Selvaraju, M. (2015). Personal Attributes, Family Influences, Entrepreneurship Education and Entrepreneurship Inclination Among University Students. *Kajian Malaysia: Journal of Malaysian Studies*, 33.
- Nathani, N., & Dwivedi, G. (2019). Influence of technology entrepreneurship on entrepreneurial intentions: A cross country analysis. In *Proceedings of 10th International Conference on Digital Strategies for Organizational Success*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3319889>
- Ozaralli, N., & Rivenburgh, N. K. (2016). Entrepreneurial intention: antecedents to entrepreneurial behavior in the U.S.A. and Turkey. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 6(1). <https://doi.org/10.1186/s40497-016-0047-x>.
- Pablo-Lerchundi, I., Morales-Alonso, G., & González-Tirados, R. M. (2015). Influences of parental occupation on occupational choices and professional values. *Journal of Business Research*, 68 (7), 1645-1649. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2015.02.011>
- Pan, H., Wu, C., & Lin, S. (2013, November). Analysis of the college students' online entrepreneurship. In *2nd International Conference on Management Science and Industrial Engineering (MSIE 2013)* (pp. 795-798). Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/msie-13.2013.179>.
- Sharma, L., & Madan, P. (2014). Effect of individual factors on youth entrepreneurship – A study of Uttarakhand state, India. *Journal of Global Entrepreneurship Research*, 4(1), 3. <https://doi.org/10.1186/2251-7316-2-3>.
- Simoës, N., Moreira, S. B., & Crespo, N. (2013). Individual Determinants of Self-Employment Entry – What Do We Really Know? *Journal of Economic Surveys*, 30(4), 783-806. <https://doi.org/10.1111/joes.12111>
- Tumin, S. A. (2021). Low wages in the job market. 1-11. 50 http://www.krinstitute.org/assets/contentMS/img/template/editor/20210421_LowWagesinLM_v5.pdf
- Urbano, D., Toledano, N., & Ribeiro-Soriano, D. (2011). Socio-cultural factors and transnational entrepreneurship: A multiple case study in Spain. *International Small Business Journal*, 29(2), 119-134. <https://doi.org/10.1177/0266242610391934>
- Van Auken, H., Stephens, P., Fry, F. L., & Silva, J. (2006). Role model influences on entrepreneurial intentions: A comparison between USA and Mexico. *The International Entrepreneurship and Management Journal*, 2(3), 325-336. <https://doi.org/10.1007/s11365-006-0004-1>